

3.5 อุทยานแห่งชาติตาคลี

3.5.1 บทนำ

อุทยานแห่งชาติตาคลี อยู่ในท้องที่อำเภอเมืองชัยภูมิทางทิศเหนือของ จังหวัดชัยภูมิ มีเนื้อที่ประมาณ 217.18 ตารางกิโลเมตร หรือ 134,737.50 ไร่ โดยเฉพาะบริเวณน้ำตกตาคลี ประกอบด้วยลานหินที่กว้างใหญ่และสวยงาม

น้ำตกตาคลี อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติภูแลนคา ท้องที่ตำบลนาฝาย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ กรมป่าไม้ได้จัดตั้ง "วนอุทยานน้ำตกตาคลี" ขึ้น เปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ.2518 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของสำนักงานป่าไม้จังหวัดชัยภูมิ ต่อมาได้ยกฐานะวนอุทยานน้ำตกตาคลีเป็นอุทยานแห่งชาติ โดยได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าภูแลนคา ในท้องที่ตำบลท่าหินโงม ตำบลห้วยค้อ ตำบลนาฝายและตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2523 ซึ่งประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 97 ตอนที่ 208 ลงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2523 เป็น อุทยานแห่งชาติลำดับที่ 23 ของประเทศไทย

3.5.2 สภาพภูมิประเทศ

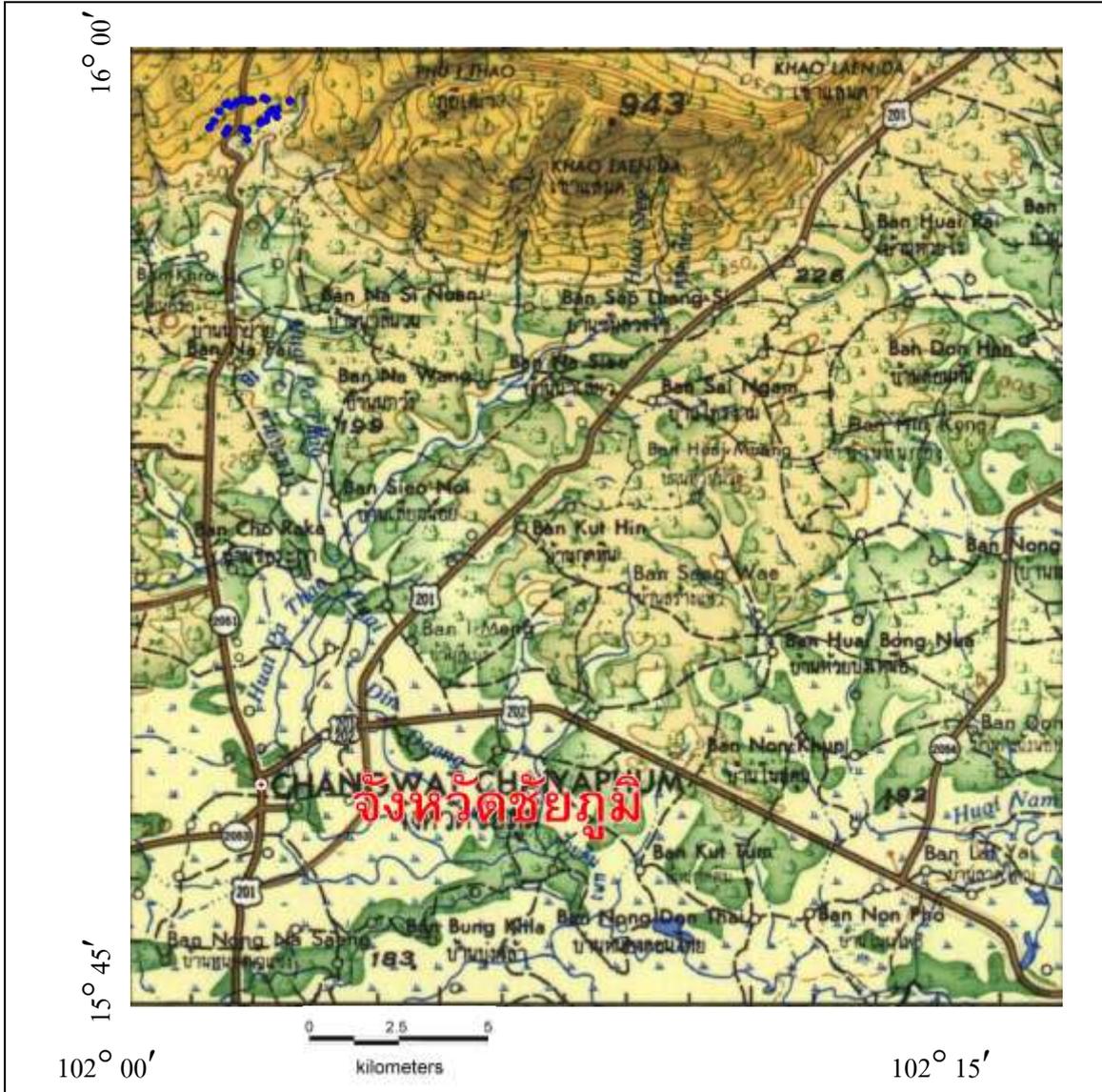
อุทยานแห่งชาติตาคลี มีพื้นที่อยู่บนเทือกเขาภูแลนคา มีพื้นที่ประมาณ 1 ใน 4 ของเทือกเขาภูแลนคา โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง โดยมีเทือกเขาล้อมรอบที่ราบเอาไว้ ตอนกลางเป็นหุบเขากว้างใหญ่ เทือกเขาที่ล้อมรอบนี้ประกอบด้วยยอดเขาสูงได้แก่ ภูเขตร ภูคิ ภูหยวก เป็นต้น ยอดเขาสูงเหล่านี้เป็นต้นน้ำลำธารและต้นกำเนิดของ "น้ำตกตาคลี" ซึ่งจะไหลรวมกันเป็นห้วยปะทาวและไหลผ่านตัวอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ (รูปที่ 3.5-1)

3.5.3 สภาพภูมิอากาศ แบ่งออกเป็น 3 ฤดู คือ

ฤดูร้อน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม อากาศค่อนข้างร้อน ซึ่งนักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวหน้าตก เพื่อพักผ่อนและเล่นน้ำ

ฤดูฝน ระหว่างเดือนมิถุนายน - กันยายน น้ำตกตาคลี จะมีน้ำไหลเต็มที่และสวยงามมาก

ฤดูหนาว ระหว่างเดือนตุลาคม - มกราคม อุณหภูมิต่ำสุดในเดือนธันวาคม อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 13 องศาเซลเซียส

รูปที่ 3.5-1 แผนที่ภูมิประเทศบริเวณพื้นที่ศึกษา

3.5.4 พรรณไม้และสัตว์ป่า

บริเวณอุทยานแห่งชาติตาดโตน พบป่าดิบแล้ง (Dry Evergreen Forest) (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ,2549) เป็นส่วนใหญ่โดยอยู่บริเวณริมลำธาร หุบเขาและยอดเขา พันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ มะเกลือ ตะเคียนหนู ตะเคียนทอง และตะแบก เป็นต้น ป่าเต็งรัง ขึ้นอยู่บริเวณเทือกเขา พันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ เต็ง รัง พลวง กระบก และกระโดน เป็นต้น ไม้พื้นล่างที่สำคัญ ได้แก่ หมู้าเฟ็ก และลูกไม้ต่าง ๆ

สัตว์ป่าส่วนใหญ่เป็นสัตว์ขนาดเล็ก ได้แก่ กระรอก กระแต นกชนิดต่าง ๆ ซึ่งสัตว์ป่าส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว ซึ่งอยู่ไม่ห่างกับอุทยานแห่งชาติตาดโตน

3.5.5 การเดินทาง

อุทยานแห่งชาติตาดโตนอยู่ห่างจากตัวจังหวัดชัยภูมิไปทางทิศเหนือ 21 กิโลเมตร มีทางลาดยางตลอดถึงน้ำตก การเดินทางไปอุทยานแห่งชาติตาดโตน สามารถเดินทางได้ดังนี้

ทางรถยนต์

จากตัวจังหวัดชัยภูมิ เดินทางไปทางทิศเหนือ ตามทางหลวงจังหวัดหมายเลข 2051 เป็นทางลาดยางตลอด จนถึงน้ำตกตาดโตน ซึ่งมีที่ทำการอุทยานแห่งชาติตาดโตนอยู่บริเวณน้ำตกตาดโตน

ทางรถประจำทาง

โดยรถยนต์ส่วนตัวหรือรถจ้างเหมาจะสะดวกกว่า เพราะไม่มีรถโดยสารประจำทางโดยตรง แต่จะมีรถยนต์โดยสารไปถึงบ้านตาดโตน แล้วเดินเข้าไปน้ำตกตาดโตนอีกประมาณ 2 กิโลเมตร

3.5.6 สถานที่พักแรม

อุทยานแห่งชาติตาดโตน มีบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยวดังนี้

*	ชื่อบ้านพัก	ห้องพัก/ห้องน้ำ	จำนวนคน	บาท/คืน/หลัง	สิ่งอำนวยความสะดวก
1	บ้านปรารภนา	3/2	10	2,000	มีเครื่องนอน
2	บ้านริมไพร	2/2	8	1,600	มีเครื่องนอน
3	บ้านตาดฟ้า	2/1	4	800	มีเครื่องนอน
4	บ้านผาเอียง	2/1	4	800	มีเครื่องนอน

3.5.7 สถานที่ที่น่าสนใจ

น้ำตกตาดโตน จุดเด่นที่สำคัญที่สุดของอุทยานแห่งชาติตาดโตน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ ด้านบนน้ำตกมีสภาพเป็นลานหินกว้างประมาณ 50 เมตร และยาวไปตามลำน้ำประมาณ 300 เมตร ทำให้น้ำไหลลาดมาตามลานหิน มีแอ่งน้ำที่สามารถเล่นน้ำได้เป็นจุดๆ และไหลลงมาตกที่หน้าผาเป็นน้ำตกตาดโตนที่มีความสูงประมาณ 6 เมตร และกว้าง 50 เมตร ในฤดูฝน (ประมาณเดือน มิถุนายน - กันยายน) น้ำตกจะมีน้ำเต็มหน้าผา นักท่องเที่ยวจะนิยมไปลงเล่นน้ำ เพราะน้ำไม่ลึกและปลอดภัย ที่ทำการอุทยานแห่งชาติตาดโตน จะอยู่ใกล้กับบริเวณน้ำตกตาดโตนนี้

ศาลเจ้าพ่อตาดโตน (ศาลปู่ด้วง , ดังรูปที่ 3.5-2) อยู่ที่บริเวณน้ำตกตาดโตน เป็นที่เลื่อมใสและเคารพสักการะของชาวจังหวัดชัยภูมิ เนื่องจากปู่ด้วงเป็นคนรุ่นเดียวกับเจ้าพ่อพระยาแล (เจ้าเมืองคนแรกของจังหวัดชัยภูมิ) ปู่ด้วง ท่านชอบใช้ชีวิตแบบสมถะ สันโดษ ชอบความสงบ ที่ขวิดเดินไปในป่าตลอดเพื่อหาสมุนไพร และมีความรู้ในทางสมุนไพรช่วยเหลือนรักษาชาวบ้านที่เจ็บไข้ได้ป่วย ประกอบกับท่านใช้ความรู้ในทางเวทมนต์คาถา จนเป็นที่เลื่องลือ เลื่อมใสของชาวบ้าน แม้ว่าปัจจุบันท่านได้เสียชีวิตไปนานแล้ว ชาวบ้านก็ยังเลื่อมใสศรัทธา

รูปที่ 3.5-2 ศาลเจ้าพ่อตาดโตน

3.5.8 สภาพธรณีวิทยาทั่วไป

สภาพธรณีวิทยาทั่วไปของอุทยานแห่งชาติน้ำตกตาดโตน ตั้งอยู่ในหมวดหินพระวิหาร(Jpw) ซึ่งมีอายุอยู่ในช่วงจูแรสสิก โดยมีหมวดหินที่มีอายุอ่อนกว่า คือ หมวดหินเสาขัว (Jsk) วางตัวทับด้านบน รูปแผนที่ธรณีวิทยา มีรายละเอียดดังนี้

หมวดหินพระวิหาร

หมวดหินพระวิหารประกอบด้วยหินทราย (sandstones) สีขาวปนเหลือง เม็ดละเอียด ถึงหยาบ มีการคัดขนาดและความมนดี ประกอบด้วยเม็ดควอร์ตซ์เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังมีหินทราย แป้ง (siltstones) หินโคลน (mudstones) ชั้นบาง ๆ และหินกรวดมน (conglomerates)

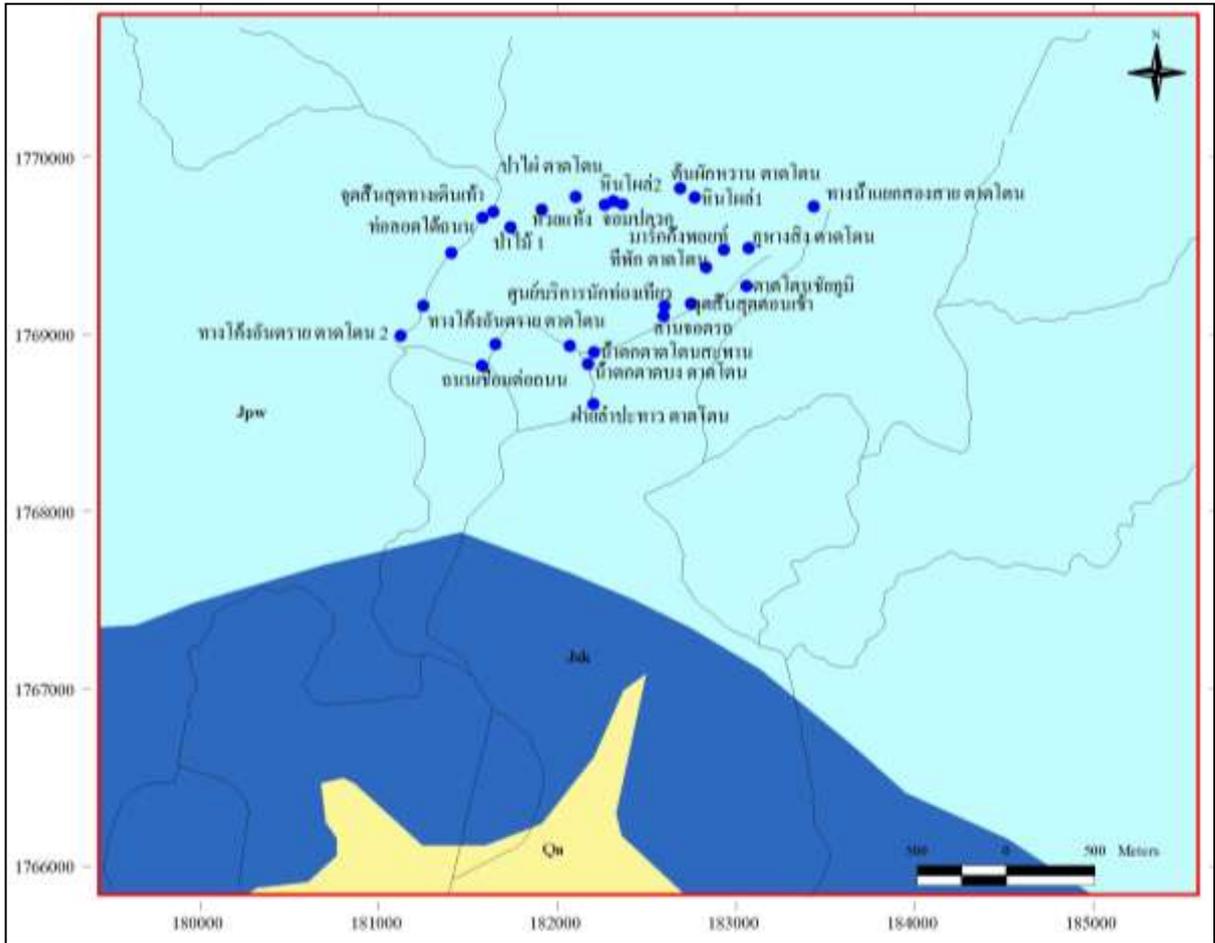
สภาวะแวดล้อมการตกตะกอนและภูมิอากาศโบราณ หมวดหินพระวิหารเกิดจากการสะสมตัวและตกตะกอนจากแม่น้ำชนิดธารน้ำประสานสายและโค้งวัด (braided and occasional meandering rivers) ในสภาพภูมิอากาศที่ค่อนข้างกึ่งแห้งแล้งและร้อนชื้น หมวดหินพระวิหารพบหินเป็นหน้าผาของภูเขาในปัจจุบัน อายุหมวดหินพระวิหาร มีอายุอยู่ในช่วงระหว่างตอนกลางของยุคจูแรสสิก ถึงครีเทเชียส ตอนต้น

หมวดหินเสาขัว

หมวดหินเสาขัวประกอบด้วยชั้นหินสลับกันเป็นแบบวัฏจักรของหิน โคลนปนทราย แป้งสีน้ำตาลแกมแดง สลับกับหินทรายแป้ง หินทรายเม็ดละเอียดถึงปานกลาง และหินกรวดมนกับชั้นของก้อนทรงมนและเปลือกแข็งของปูน (caliches, calcrete nodules) และชั้นบาง ๆ ของก้อนทรงมนของซิลิกา (thin-bedded and nodular silcretes)

สภาวะแวดล้อมการตกตะกอนและภูมิอากาศโบราณ หมวดหินเสาขัวเกิดจากการสะสมตัวและตกตะกอนจากแม่น้ำโค้งวัด ที่พบว่ามีกรตกตะกอนในร่องน้ำทั้งหินกรวดมน หินทราย และตะกอนที่สะสมตัวในที่ราบน้ำท่วมขัง ในสภาพอากาศที่เป็นแบบกึ่งแห้งแล้ง

หมวดหินเสาขัวจัดได้ว่าเป็นหมวดหินที่พบซากดึกดำบรรพ์สัตว์มีกระดูกสันหลังมากที่สุด ในบรรดาหินมหายุคมีโซโซอิกทั้งหลายที่พบในประเทศไทย ประกอบด้วย ปลาฉลามน้ำจืด ไดโนเสาร์ทั้งประเภทกินเนื้อและกินพืชและหอยกาบคู่ หมวดหินเสาขัวมีอายุในช่วงครีเทเชียสตอนต้น

คำอธิบาย		หน่วยหิน
	ชนิดหิน ตะกอนธารน้ำพาที่ราบน้ำท่วม ตะพักลำน้ำ	
	หินทรายแป้ง สีแดงแกมเทาถึงสีน้ำตาลแกมแดง	หมวดหินเสาขัว
	หินทราย สีขาวถึงน้ำตาลอ่อน หินทรายแป้งสีน้ำตาลแกมแดง	หมวดหินพระวิหาร
สัญลักษณ์		
	เส้นทางคมนาคม	
	ตำแหน่งนันทนาการ	

รูปที่ 3.5-3 แผนที่ธรณีวิทยาบริเวณอุทยานแห่งชาติตาดโตน

3.5.9 แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา

แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของอุทยานแห่งชาติ คือ บริเวณน้ำตกตาดโตน(ดังรูปที่ 3.5-4) ซึ่งในปัจจุบันมีการปรับปรุงภูมิทัศน์และเส้นทางเดินขานน้ำตก (ดังรูปที่ 3.5-5) สามารถเดินชมธรรมชาติได้อย่างสะดวก ส่วนอีกบริเวณหนึ่งเป็นเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ(ดังรูปที่ 3.5-6) ซึ่งจะพบหินที่มีลักษณะทางธรณีวิทยาที่น่าสนใจบางก้อนอยู่ด้วย ถ้ามีการปรับปรุงเส้นทางนี้ ให้สะดวกมากกว่านี้ และมีป้ายชี้ชวนให้ศึกษาหรืออ่านบ้างก็จะช่วยดึงดูดความสนใจและเพิ่มกิจกรรมในขณะที่เที่ยวชมน้ำตกได้

รูปที่ 3.5-4 บริเวณน้ำตกตาดโตน

รูปที่ 3.5-5 เส้นทางเดินขานน้ำตก

รูปที่ 3.5-6 ลักษณะของหินที่มีรูปร่างแปลกตาตามเส้นทางศึกษาธรรมชาติ

3.5.10 เส้นทางที่ทำการอุทยานแห่งชาติตาดีนถึงน้ำตกตาดีน

เส้นทางนี้น่าจะเริ่มตั้งแต่ที่ทำการอุทยานแห่งชาติตาดีน (ดังรูปที่ 3.5-7) ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลเบื้องต้นสำหรับนักท่องเที่ยวที่จะได้วางแผนการท่องเที่ยวที่สะดวกสำหรับแต่ละบุคคลหรือกลุ่ม เมื่อได้ข้อมูลเบื้องต้นทั้งสถานที่ท่องเที่ยวและที่พักแล้ว ก็เริ่มเดินไปตามถนน (ดังรูปที่ 3.5-8) ซึ่งจะสร้างเลียบลำห้วยลำปะทาว ขึ้นไปทางต้นน้ำและจะมีจุดแวะชมหรือเล่นน้ำตกเป็นช่วง ๆ ตามใจชอบ

รูปที่ 3.5-7 ที่ทำการอุทยานแห่งชาติตาดโตน

รูปที่ 3.5-8 ป้ายแสดงทางเดินเลียบลำปะทาว

สภาพธรณีวิทยาบริเวณน้ำตกจะพบพลาญหินหรือลานหิน โผล่ (ดังรูปที่ 3.5-9) เป็นระยะตลอดเส้นทางซึ่งส่วนใหญ่เป็นหินทราย ซึ่งมีเม็ดทรายขนาดปานกลางถึงหยาบและมีการเชื่อมประสานดี มีความคงทนต่อการกัดกร่อนสูง (ดังรูปที่ 3.5-10) หินโผล่บริเวณริมตลิ่งบางก่อนแสดงสภาพแวดล้อมขณะตกสะสมตัว บ่งชี้ว่าเป็นการสะสมตัวจากธารน้ำไหล มีแนวเฉียงระดับ (cross-bedding) ของชั้นหิน (ดังรูปที่ 3.5-11) แสดงถึงทิศทางการไหลของธารน้ำในขณะนั้นและมีการเรียงขนาดของเม็ดตะกอนจากเม็ดใหญ่ไปหาเม็ดขนาดเล็ก (fining upward) ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของการสะสมตัวเนื่องจากธารน้ำไหล

หินโผล่บางก้อนถูกทำให้แตกแยกจากการกระทำของสิ่งมีชีวิต เช่น ต้นไม้ที่งอกตามรอยแตก (ดังรูปที่ 3.5-12) เมื่อเติบโตขึ้นขนาดของลำต้นก็จะค่อย ๆ ดันให้หินก้อนนั้นแตกเป็นก้อนที่มีขนาดเล็กลง

น้ำตกตาดโตน(ดังรูปที่ 3.5-13) เป็นบริเวณหินโผล่ที่มีรอยแตกหลายทิศทาง(ดังรูปที่ 3.5-14) แต่ทิศทางที่เด่น คือ แนวตั้งฉากกับการไหลของน้ำ เมื่อน้ำไหลซึมไปตามรอยแตกของชั้นหินแข็ง ลงไปยังชั้นหินที่มีความคงทนต่อการกัดกร่อนน้อยกว่า ก็จะค่อย ๆ สะสมที่อ่อนกว่าชั้น ไปจนกระทั่งบริเวณด้านล่างเป็นโพรง ประกอบกับชั้นหินแข็งที่อยู่ด้านบนมีรอยแตกจึงทำให้ชั้นหินแตกหักลงมาเป็นก้อนธารน้ำที่ไหลลงมาตามผิวหน้าของหินจึงกลายมาเป็นน้ำตก

ดังนั้นการมีป้ายเล็ก ๆ บอกถึงความรู้ทางธรณีวิทยาดังกล่าวก็จะทำให้ผู้มาเที่ยวชมสามารถเพิ่มเติมความรู้ได้เพิ่มเติมจากความชื่นชมในสภาพธรรมชาติอย่างเดียว

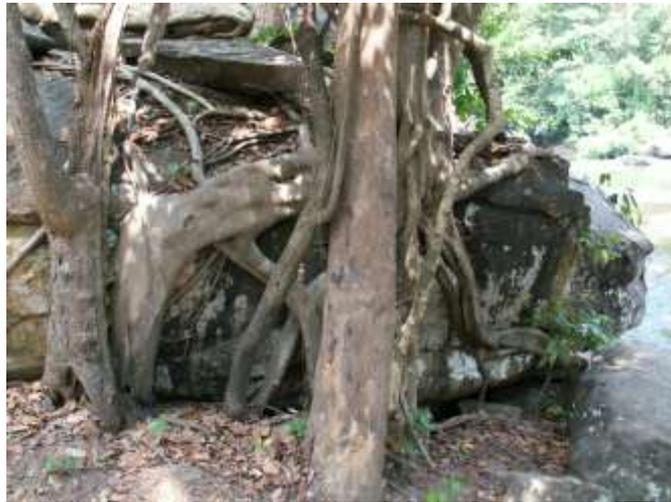
รูปที่ 3.5-9 พลาญหินหรือลานหินโผล่

รูปที่ 3.5-10 สภาพธรณีวิทยาบริเวณน้ำตก

รูปที่ 3.5-11 แสดงลักษณะทางธรณีวิทยาแบบธารน้ำไหลแนวเฉียงระดับของชั้นหิน

รูปที่ 3.5-12 ต้นไม้ที่งอกตามรอยแตก

รูปที่ 3.5-13 บริเวณน้ำตกตาดโตน

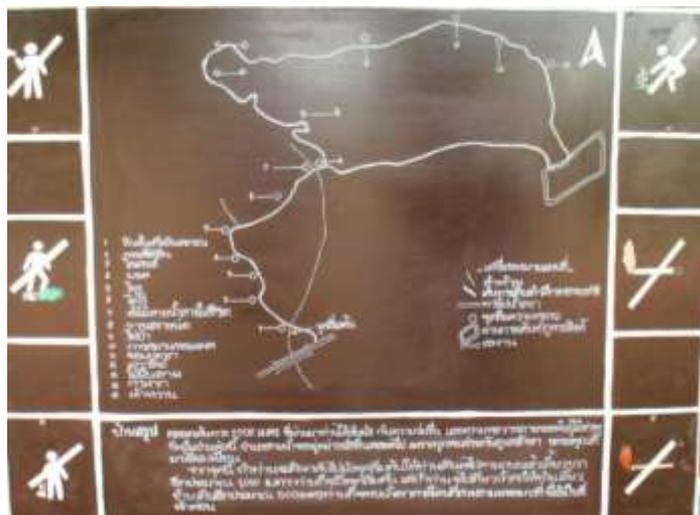

รูปที่ 3.5-14 หินโคล่ที่มีรอยแตกหลายทิศทาง

3.5.11 เส้นทางเดินเท้าจากบริเวณที่พักภูหาลงถึงน้ำตกตาตบง

ในบริเวณใกล้ ๆ กับน้ำตกตาตบงมีเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ(ดังรูปที่ 3.5-15) เป็นทางขึ้นเนินลงเนินเล็กน้อย โดยเริ่มจากบริเวณที่พักภูหาลงถึง(ดังรูปที่ 3.5-16) ไปทางตะวันตก พบบริเวณที่มีคงต้นผักหวานขึ้นอยู่หนาแน่น ถัดไปเป็นบริเวณจอมปลวก ซึ่งเป็นเทศบาลแห่งป่า บริเวณป่าไผ่ แล้วลงร่องห้วย ทะลุขึ้นมาบนถนน เดินเท้าต่อไปยังน้ำตกตาตบงแล้วกลับเข้าที่ทำการอุทยานฯ

บริเวณบ้านพักภูหาลงถึง จะพบหินโคล่และหิน โคล่ที่แตกหักแล้ว เรียกว่าหินลอย (floating rock) ซึ่งแสดงลักษณะของรอยเฉียงระดับ (cross-bedding) (ดังรูปที่ 3.5-17) การผุพังแตกหักของหินจากการเติบโตของต้นไม้ (ดังรูปที่ 3.5-18)

รูปที่ 3.5-15 เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ

รูปที่ 3.5-16 ป้ายบริเวณที่พักภูทางสิงห์

รูปที่ 3.5-17 หินโคลนที่มีลักษณะรอยเฉียงระดับ

รูปที่ 3.5-18 การผุพังแตกหักของหินจากการเติบโตของต้นไม้

เมื่อเดินต่อไปตามทางเท้า ดงผักหวาน (ดังรูปที่ 3.5-19) ซึ่งเป็นแหล่งอาหารของชาวอีสานมาแต่โบราณ โดยเฉพาะแกงผักหวานใส่ไข่มดแดง ให้ทั้งคุณค่าทางโภชนาการสูง(โปรตีนจากไข่มดแดง) และความอร่อย บริเวณใกล้เคียงดงผักหวานจะพบหินโพล์ ซึ่งแสดงลักษณะของรอยเฉียงระดับ(ดังรูปที่ 3.5-20) ที่ตัดกับแนวระดับของหินที่วางตัวอยู่ด้านบนอย่างชัดเจน

ถัดไปเป็นดงจอมปลวก ซึ่งเป็นเทศบาลแห่งป่า มีหลายจอมปลวกบริเวณป่าไผ่ เมื่อลงจากเนินไปบริเวณร่องห้วยจะพบกิจกรรมของสิ่งมีชีวิตที่กำลังทำให้หินก้อนใหญ่ ๆ แตกสลายเป็นก้อนขนาดเล็กกลง (ดังรูปที่ 3.5-21) หลายรูปแบบ เช่น ต้นไม้ที่มีรากงอกคลุมก้อนหิน(ดังรูปที่ 3.5-22) ค่อย ๆ หาช่องว่างรอยแตกของหิน ส่งรากลงไปดูดธาตุอาหารและน้ำจากรอยแตกเหล่านั้นแล้ว เติบโตขึ้นอย่างช้า ๆ ค้นให้รอยแตกของหินค่อย ๆ กว้างขวางขึ้น และแตกเป็นเศษเล็กกลงในที่สุด

เมื่อขึ้นจากร่องห้วยแล้วก็จะเดินทะลุป่าโปร่ง ออกมายังถนนลาดยางมะตอยเพื่อเดินต่อไปยังน้ำตกตาตบง(ดังรูปที่ 3.5-23) ฝ่ายลำปะทาว (ดังรูปที่ 3.5-24) ซึ่งมีธรรมชาติที่สวยงาม ยังเสียน้ำไหลล้นฝ่าย ลำปะทาว ซึ่งมีการดูแลภูมิทัศน์อย่างดี และอาจเป็นสถานที่ปิกนิกรอบมือเทียงหรือบาย ๆ ได้เป็นอย่างดี (ดังรูปที่ 3.5-25) นอกจากนี้ในบริเวณใกล้เคียงก็ยังพบหินโพล์ที่แสดงลักษณะรอยเฉียงระดับสลับกับชั้นหินที่สะสมตัวในแนวระดับ (ดังรูปที่ 3.5-26) พอเป็นจุดพักชั่วคราวได้ แล้วค่อย ๆ เดินกลับที่พักรับบริเวณที่ทำการอุทยาน ฯ ซึ่งจะมีแผงขายอาหารและเครื่องดื่มเย็น ๆ ไว้คอยบริการนักท่องเที่ยว

รูปที่ 3.5-19 เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ “ดงผักหวาน”

รูปที่ 3.5-20 หิน โผล่บริเวณดงผักหวานที่มีลักษณะเฉียงระดับ

รูปที่ 3.5-21 ร่องห้วยที่พบลักษณะของหินแตกสลายเป็นก้อนขนาดเล็กหลายรูปแบบ

รูปที่ 3.5-22 ต้นไม้ที่มีรากงอกคลุมก้อนหินและค่อย ๆ กัดกร่อนก้อนหินไปด้วย

รูปที่ 3.5-23 เส้นทางเดินไปน้ำตกตาดบง

รูปที่ 3.5-24 ฝายลำปะทาว

รูปที่ 3.5-25 บรรยากาศบริเวณฝายลำปะทาว

รูปที่ 3.5-26 หินโคลที่แสดงลักษณะรอยเฉียงระดับสลับกับชั้นหินที่สะสมตัวในแนวระดับ

3.5.12 สรุป

อุทยานแห่งชาติน้ำตกตาดโตน อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติภูแลนคา ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลท่าหินโงม ตำบลห้วยด้อย ตำบลนาฝายและตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ เป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 23 ของประเทศไทย

สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง โดยมีเทือกเขาล้อมรอบที่ราบเอาไว้ ตอนกลางเป็นหุบเขากว้างใหญ่ เทือกยอดเขาสูงเหล่านี้ เป็นต้นน้ำลำธารของห้วยปะทาวและไหลผ่านตัวอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

บริเวณอุทยานแห่งชาติตาดโตน พบป่าดิบแล้ง เป็นส่วนใหญ่โดยอยู่บริเวณริมลำธาร หุบเขาและยอดเขา พันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ มะเกลือ ตะเคียนหนู ตะเคียนทอง และตะแบก เป็นต้น ป่าเต็งรัง ขึ้นอยู่บริเวณเทือกเขา

สัตว์ป่าส่วนใหญ่เป็นสัตว์ขนาดเล็ก ได้แก่ กระรอก กระแต นกชนิดต่าง ๆ ซึ่งสัตว์ป่าส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว ซึ่งอยู่ไม่ห่างกับอุทยานแห่งชาติตาดโตน ในปัจจุบันมีการปรับปรุงภูมิทัศน์และเส้นทางเดินขานาน้ำตก สามารถเดินชมธรรมชาติได้อย่างสะดวก

สภาพธรณีวิทยาทั่วไปของอุทยานแห่งชาติน้ำตกตาดโตน ตั้งอยู่ในหมวดหินพระวิหาร(Jpw) ซึ่งมีอายุอยู่ในช่วงจูแรสสิก โดยมีหมวดหินที่มีอายุอ่อนกว่า คือ หมวดหินเสาขัว (Jsk) วางตัวทับด้านบน